

I SAMTALER: I et par uker har elevene i Vg1-Naturfag holdt på med prosjektet. **FOTO: PER THIME**

MØTTE KOMMUNEN: Besøk hos Lyngdal kommunes renseanlegg sto også på programmet. **FOTO: KVS**

PRESENTASJON: Elevene har også vært innom hos kommunen for å presentere oppgaven. **FOTO: KVS**

Tok en for miljøet

Skoleklassen ved KVS fikk oppdrag fra kommunen om å kartlegge hvordan folk kaster matavfall som havner i avløpsnett, og kartlegge hvordan filler og annet ikke-organisk gjør det samme.

PER THIME
per.thime@lyngdalsavis.no

KARTLEGGING: - Dette var for det første veldig mye mer gøy enn det vi hadde trodd på forhånd. Vi har hatt noen flotte uker hvor vi har lært en god del, sier elevene ved KVS i Lyngdal.

Prosjektet elevene har deltatt på er et «Lektor 2-prosjekt» mellom en klasse på studiespesialiserende studieretning Vg1-Naturfag og Lyngdal kommune. Lektor2-ordningen er en nasjonal realfagsatsing som skal knytte skole og næringsliv tetter sammen.

I korte trekk betyr det, å stimulere elevenes interesse og motivasjon for realfag, øke elevenes læringsutbytte, øke rekrutteringen til realfagene og øke læreres kunnskap om og kompetanse i samarbeid med arbeidslivet

Omfattende kartlegging

Elevene har ikke ligget på latsiden. Dette var noe som ble en annerledes undervisning, og noe som de aller fleste tok til seg. Noen elever har også gjort interessante beregninger på hvor mye næringsstoffer som går i avløpet. Og det er ikke små mengder man snakker om i Lyngdal - når det kommer til for eksempel mat, fett og uorganisk avfall.

- Og det er ikke alt som skal gjennom avløpet. Vi var blant annet med på omvisning på pumpestasjonen nedenfor skolen, og på renseanlegget som ligger på Agnefest. Der så vi mye som slettes ikke skal være der - men som kommunens folk ser hver dag, forteller en av elevene, Lina Bakke Birkeland.

Mye kastes

En stor del av oppdraget elevene fikk var å kartlegge, som hva

ENGASJERTE ELEVER: Fra venstre ser vi Lina Bakke Birkeland, Hanna Buleig, Melot Arefe og Amalie Igland. Alle de fire var delaktige i klassens prosjekt. **FOTO: KVS**

folk kaster fra seg i avløpssystemet. I Lyngdal. En del dreier seg om plast, ulike sanitærprodukter som bind, tamponger og q-tips. Og selvfølgelig matfett, som svært mange sender rett ned i vasken.

- Og dette er noe som ikke skal i avløpssystemet i det hele tatt, forteller en annen av jentene, nemlig Amalie Igland.

Det er første gang kommunen er oppdragsgiver for et slikt prosjekt. Elevene har vært aktive, og har også vært på besøk på Lyngdal ungdomsskole for besøk av flere klasser.

- Jeg må si at jeg nok aldri hadde trodd jeg skulle besøke ungdomsskolen for å fortelle elevene om avløpssystemer. Jeg så ikke helt den komme, sier

Lina Bakke Birkeland.

Med seg hadde de plakater de hadde laget for å henge opp på skolens toaletter - for å vise hva som IKKE skal kastes i avløpet.

Vil endre holdninger

Elevene har fått sett hvordan avløpssystemene virker, og ikke minst fått mer om utfordringene som kommunen har. For med mellom rom, jevne eller ujevne, blir det tett i kommunens system. Ofte skyldes det tette avløp.

- For oss som har vært med på prosjektet har det nok også være en opplevelse av hvordan det kan være for dem som jobber med dette i sin hverdag. Det kan være vi ikke tenker over hva vi kaster fra oss, men etter å

ha vært med er jeg helt sikker på at flere av oss har endret holdning, sier Melot Arefe.

» Ett av målene har også vært å endre folks holdninger.
HANNA BULEIG.

Det er også laget en informasjonssjansfilm fra klassen som har vært med, en film som blant annet er på skolens sider på Facebook.

- Ett av målene har også vært å endre folks holdninger. Vi har blant annet utført en spørreundersøkelse som blant annet har vært om nettopp hva folk kas-

ter fra seg. Jeg tror mange ikke tenker hvor det man kaster i avløpet havner, men en god del forsvinner faktisk rett ut i fjorden der kanskje noen bader. Det er ikke alt som blir fanget opp ved rensestasjonen, forteller Hanna Buleig.

Og lærer Marianne Timenes Norum er fornøyd.

- Ja, de har gjort en meget bra jobb og ikke minst en svært viktig jobb. De har fått mye god kunnskap om det å endre folks holdninger rundt dette - og ikke minst har de fått sett og hørt om avløpssystemet i kommunen. Hvordan det fungerer og hvilke utfordringer som finnes.